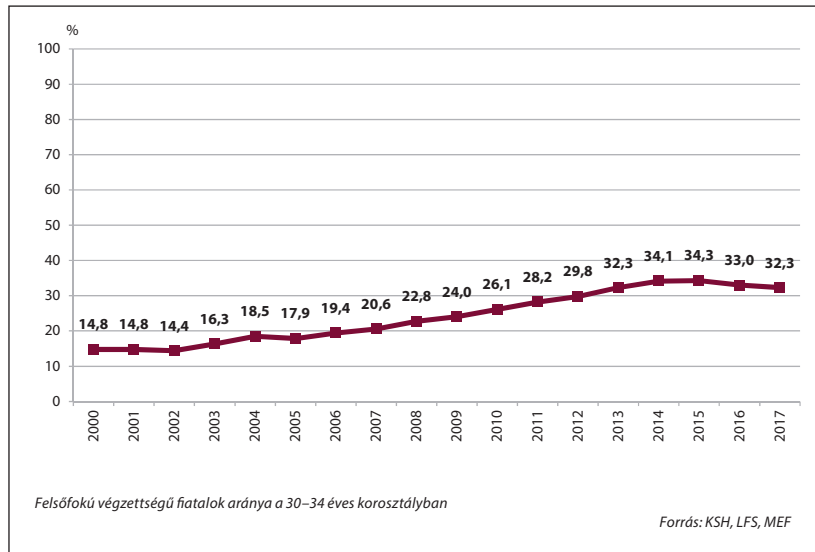

K.4.4. A felsőfokú végzettségű fiatalok aránya

A felsőfokú végzettség megszerzése és a jövedelmi szint növekedése között szoros kapcsolat van. Az OECD oktatási indikátorokat bemutató jelentése szerint a felsőfokú végzettséggel rendelkezők keresete mindenhol számottevően magasabb, mint az alacsonyabb végzettségűeké, Magyarország pedig azon országok között van, ahol a megszerzett diploma „hozzáadott értéke” különösen magas, kétszeres a különbség. Hasonló a helyzet a foglalkoztatottságot tekintve is. Így a magasabb jövedelemmel járó magasabb iskolai végzettség az egyéni jóllét hangsúlyos összetevője. A nemzetgazdaságok versenyképessége szempontjából is fontos a munkaerő képzettségi szintje: a magasabb hozzáadott értéket képviselő, komplexebb feladatok elvégzésével járó munka a felsőfokú végzettségűek magasabb arányát követeli meg.

Az indikátor a 30–34 éves korosztályon belül mutatja be a felsőfokú végzettségű fiatalok arányát, a KSH adatai alapján. Az EU 2020 stratégia felsőoktatásra vonatkozó célkitűzése, hogy a 30–34 évesek körében a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya 2020-ra elérje a 40%-ot. Ennek érdekében tagállamok különböző szintű vállalásokat tettek, Magyarország esetében ez eredetileg 30,3% volt, majd ennek időközi teljesítése után 34% lett.

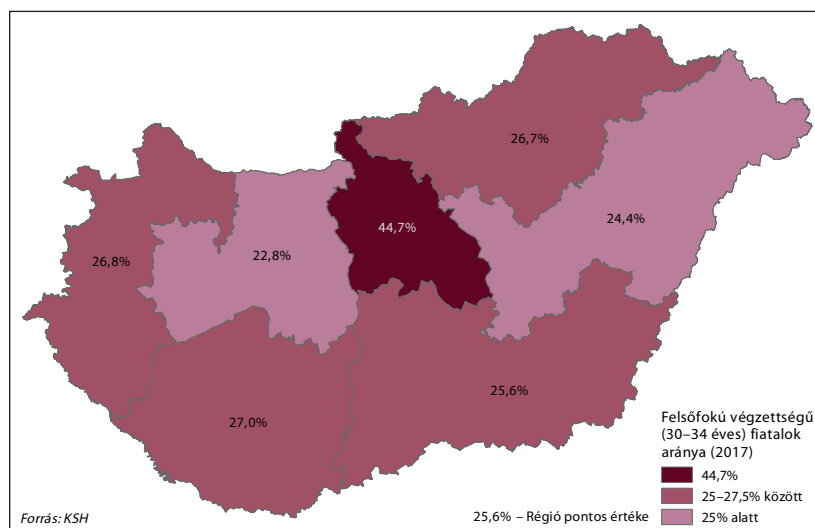
A 30–34 évesek körében végzett mérés miatt számos, a felsőoktatást érintő kormányzati beavatkozás hatása csak időben elnyújtva jelentkezik (de korlátozott lehetőségek vannak a rövid távú beavatkozásra is, például a hiányzó nyelvvizsga pótlásával). A felsőoktatási férőhelyek az 1990-

es években, illetve a 2000-es évek elején megvalósított, nagymértékű bővítése folyamatosan javította az arányt az utóbbi évtizedben. Azonban részben a demográfiai trendek hatására fokozatosan csökken a felsőoktatásban tanulók létszáma, az egykori, 400 ezret is meghaladó értékről mára 300 ezer alá esett. Ez a változás növekvő nyomás alá helyezi a jelenlegi felsőoktatási struktúrát.

Magyarországon 2017-ben az indikátor értéke 32,1% volt, amelyet többéves folyamatos növekedés, majd enyhe visszaesés után ért el. Ez az érték alacsonyabb, mint az EU-s átlag, így a versenyképesség javítása érdekében továbbra is szükség van a felsőfokú képzettséggel rendelkezők számának és arányának növelésére.

A regionális különbségek ezen indikátor esetében is megjelennek, bár itt az általános, 25–30% közötti értékektől egyedül csak Közép-Magyarország indikátora tér el felfelé: 2016-ban a 30–34 éves fiatalok 45,7%-ának volt felsőfokú végzettsége, ami az EU-s célértéket is meghaladja, és a fejlett nyugat-európai országok átlagos szintjének felel meg. Ez egyben azt is jelenti, hogy a központi régiót kivéve a többi magyar régió elmaradása jelentős, bár 2015 és 2016 között itt is kismértékű visszaesést tapasztalhatunk. Hosszabb távon e régiókat is trendszerű emelkedés jellemezte. 2012 és 2016 között a legnagyobb növekedés a Dél-Dunántúlon (5 százalékpont) és Észak-Magyarországon (6,2 százalékpont) következett be.

A felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatalok aránya az utóbbi évtizedben jelentős mértékben nőtt, de a versenyképesség javításához további növekedést kell biztosítani.